

ग्रास प्रणालीमध्ये रकमेचा भरणा अपूर्णाकात
करण्याची सुविधा उपलब्ध होणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन परिपत्रक क्र.संकीर्ण-२०२२/प्र.क्र.४५/कोषा प्रशा-४

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-३२.

दिनांक: २७ जानेवारी, २०२६.

वाचा:-

१. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. टीआरडब्ल्यू-१३९२/प्र.क्र.२३४/कोषा-४, दिनांक १७.११.१९९२
२. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-१००५/प्र.क्र.१२६/सेवा-४, दिनांक ३१.१०.२००५
३. सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२५०६/प्र.क्र.३६०/०६/९, दिनांक ११.०२.२०१३.
४. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१२/प्र.क्र.९३/सेवा-४, दिनांक २७.०८.२०१४
५. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.४६/सेवा-४, दिनांक २.२.२०२४
६. सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-१०२३/प्र.क्र.२३३/२०२३/भाप्रसे-४, दिनांक ५.२.२०२४.
७. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र.१८/सेवा-४, दिनांक २.५.२०२४
८. वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. रानिप्र-२०२४/प्र.क्र.४५/सेवा-४, दिनांक १.१.२०२५
९. संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालयाचे क्र. व्ह.ट्रे./नस्ती क्र.३२०/२०२५/६६१, दिनांक २५.११.२०२५.

प्रस्तावना:-

दि.०१ नोव्हेंबर २००५ रोजी किंवा त्यानंतर महाराष्ट्र शासनाच्या सेवेत नियुक्त होणाऱ्या शासकीय अधिकारी/कर्मचाऱ्यांसाठी "वाचा" क्र.२ अन्वये नवीन परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना लागू करण्यात आली. परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना "वाचा" क्र.४ च्या शासन निर्णयान्वये दिनांक ०१ एप्रिल २०१५ पासून केंद्र शासनाच्या राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणालीमध्ये (NPS) समाविष्ट करण्यात आली.

०२. राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणाली लागू असणाऱ्या अधिकारी / कर्मचारी यांचे वेतनातून कपात होणारी मासिक अंशदानाच्या रकमेची गुंतवणूक PFRDA यांचे निर्देशानुसार निवृत्तीवेतन निधी व्यवस्थापकाकडे करण्यात येते. सदर गुंतवणूक निव्वळ मालमत्ता मुल्य (NAV) आधारीत आहे.

०३. शासकीय अधिकारी/कर्मचारी यांना महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२ चा विकल्प निवडल्यामुळे ज्या अधिकारी/ कर्मचाऱ्यांच्या महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२ लागू झाला आहे, अशा अधिकारी / कर्मचाऱ्यांचे राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजनेचे सभासदत्व संपुष्टात आल्यानंतर अधिकारी/ कर्मचारी यांचे प्रान खात्यावर जमा झालेली रक्कम Error Rectification Module (ERM) द्वारे Ms. ProteanTech Ltd. यांचेकडून परत मागवून घेण्यात येते. सदर रकमेमध्ये अधिकारी /कर्मचारी यांचे अंशदान व त्या प्रमाणात राज्य शासनाचे अंशदान या सदर दोन्ही अंशदानावरील व्याजाचा समावेश असतो. अधिकारी /कर्मचारी यांचे अंशदान व त्यावरील व्याजाचा परतावा संबंधित अधिकारी /कर्मचारी यांस करण्यात येतो आणि शासनाचे अंशदान व त्यावरील व्याजाची रक्कम शासनाच्या खात्यात जमा करण्यात येते.

सद्यस्थितीत सदर रकमा अधिदान व लेखा कार्यालय आणि जिल्हा कोषागार कार्यालयांद्वारे मॅन्युअल पद्धतीने चलन तयार करून शासन जमा करण्यात येत आहेत. शासनास जमा करावयाच्या रकमा १००% ग्रास प्रणालीद्वारे करण्याचे उद्दिष्ट शासनाने निर्धारित केले असून त्यामध्ये सदर शासन जमा करावयाच्या अंशदानाच्या रकमा व त्यावरील व्याज यांचा देखील समावेश आहे. "वाचा" क्र.१ येथील शासन परिपत्रकान्वये शासकीय लेख्यात जमा करण्यात येणारी सर्व चलने जवळच्या पूर्ण रुपयांत करण्यात यावीत आणि ती संबंधित अधिकाऱ्यांकडून प्रतिस्वाक्षरीत करण्यात यावीत असे निर्देश आहेत. त्यानुसार ग्रास प्रणालीमध्ये केवळ पूर्णांकातील रकमा स्विकारण्याची व्यवस्था आहे. तथापि, अंशदानाची गुंतवणूक निव्वळ मालमत्ता मुल्य (NAV) आधारीत असल्यामुळे राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन योजनेचे सभासदत्व संपुष्टात आल्यानंतर Ms. Protean Tech Ltd. यांचेकडून ERM च्या माध्यमातून प्राप्त होणाऱ्या रकमा अपूर्णाकात असतात व त्या पूर्णाकात करता येवू शकत नाही. त्यामुळे शासनाचे अंशदान व त्यावरील व्याजाच्या रक्कमेचा भरणा ग्रास प्रणालीद्वारे करण्यास मर्यादा येत असल्याची बाब निदर्शनास आली आहे. शासन जमा करावयाच्या रकमा १००% ग्रास प्रणालीद्वारे करण्याच्या उद्दिष्टपूर्तीच्या दृष्टीने यापुढे शासनाचे अंशदान व त्यावरील व्याजाच्या रक्कमेचा भरणा ग्रास प्रणालीद्वारे करणे शक्य व्हावे, याकरिता शासनाचे अंशदान व त्यावरील व्याजाच्या रकमांचा भरणा करण्याकरिता पूर्णांकांची मर्यादा शिथिल करण्याची बाब शासनाचे विचाराधिन होती.

शासन परिपत्रक:-

ज्या अधिकारी/ कर्मचारी यांनी महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२ या विकल्पाचा स्विकार केल्यामुळे राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणालीचे सभासदत्व संपुष्टात आले आहे, त्यांचे प्रान खात्यावरील शासनाचे अंशदान व त्यावरील व्याजाच्या Ms. Protean Tech Ltd. यांचेकडून प्राप्त झालेल्या अपूर्णाकातील रकमा ग्रास प्रणालीद्वारे भरणा करण्याकरिता वित्त विभाग, दिनांक १७.११.१९९२ रोजीचे शासन परिपत्रकातील "शासकीय लेख्यात जमा करण्यात येणारी सर्व चलने जवळच्या पूर्ण रुपयांत करण्यात यावीत" ही अट शिथिल करण्यात येत आहे. यापुढे खाली नमूद केलेल्या लेखाशिर्षाखाली शासकीय लेख्यात ग्रास प्रणालीद्वारे जमा करावयाच्या शासनाचे अंशदान व त्यावरील व्याजाच्या रकमांची चलने / रकमा (निवृत्तीवेतन व व्याजाच्या रकमा) अपूर्णाकात देखील ग्रास प्रणालीद्वारे स्विकारण्यात याव्यात.

अ.क्र.	प्रवर्ग	लेखाशिर्ष
१	राज्य शासकीय कर्मचाऱ्याचे नियोक्त्याचे / शासनाचे अंशदान	८३४२-इतर ठेवी, ११७-परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना, (०१)(०१)- परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना, शासनाचे अंशदान, स्तर-१ (८३४२ ५०९९), ३२-अंशदाने
२	भारतीय प्रशासन सेवेतील अधिकाऱ्यांसाठी नियोक्त्याचे / शासनाचे अंशदान	८३४२-इतर ठेवी, ००, ११७-परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना, (०२)(१५)- परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना, शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी (भाप्रसे) स्तर-१ खाली शासनाचे अंशदान (८३४२ ५३६६)

३	भारतीय पोलीस सेवेतील अधिकाऱ्यांसाठी नियुक्त्याचे / शासनाचे अंशदान	८३४२-इतर ठेवी, ००, ११७-परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना, (०२)(०९)- परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना, शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी (भापोसे) स्तर-१ खाली शासनाचे अंशदान (८३४२ ५०२६)
४	भारतीय वन सेवेतील अधिकाऱ्यांसाठी नियुक्त्याचे / शासनाचे अंशदान	८३४२-इतर ठेवी, ००, ११७-परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना, (०२)(१६)- परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना, शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी (भावसे) स्तर-१ खाली शासनाचे अंशदान (८३४२ ५३७५)
५	शासनाचे अंशदान	००७१-निवृत्तीवेतन व इतर सेवानिवृत्ती लाभांच्या संबंधातील अंशदानाच्या व वसूलीच्या जमा, (०१) नागरी, (१०१) अभिदाने व अंशदाने, (०१)(१४) परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना / राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणाली अंतर्गत शासनाच्या अंशदानाची समायोजनामुळे होणारी जमा रक्कम (००७१०२५३०१)
६	शासनाचे अंशदानावरील व्याज	००४९-व्याजाच्या जमा रकमा, (०४) राज्य / संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळ असलेल्या शासनाच्या व्याजाच्या जमा रकमा, (८००) इतर जमा रकमा, (०१) इतर जमा रकमा, (०१)(५४) परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजना / राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणाली अंतर्गत शासनाच्या अंशदानावरील व्याज (००४९५१३४०१)

२. मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी उपरोक्त सूचना त्यांच्या प्रशासकीय अधिपत्याखालील सर्व कार्यालये, सार्वजनिक उपक्रम इत्यादींच्या निदर्शनास आणून त्याची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्याचे निर्देश देण्यात यावेत.

३. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२६०१२७१४४८३१९००५ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षंकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रविकुमार लिंगनवाड)
उप सचिव, वित्त विभाग

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे सचिव,
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव,
३. मा.उप मुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव,
४. मा.उप मुख्यमंत्री (वित्त) यांचे सचिव,
५. सर्व मा.मंत्री व मा.राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव

६. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
७. सर्व सन्माननीय विधानसभा / विधान परिषद व संसद सदस्य.
८. मा. मुख्य सचिव यांचे सह सचिव
९. सर्व अप्पर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग
१०. सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांच्या अधिनस्त असलेल्या सर्व विभाग प्रमुख
/ प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख / कार्यालय प्रमुख
११. प्रबंधक, (मूळ शाखा), उच्च न्यायालय, मुंबई
१२. प्रबंधक, (अपील शाखा) उच्च न्यायालय, मुंबई
१३. प्रधान महालेखापाल (लेखापरीक्षा)- १, महाराष्ट्र, मुंबई
१४. प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई
१५. प्रधान महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-२, महाराष्ट्र, नागपूर
१६. प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर
१७. आयुक्त, आयकर (TDS) चर्नीरोड, मुंबई ४००००२
१८. आयुक्त, आयकर (TDS) सिव्हील लाईन*, नागपूर ४४४००१
१९. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा) मुंबई
२०. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
२१. सचिव, महाराष्ट्र विधीमंडळ सचिवालय, मुंबई
२२. प्रबंधक, लोक आयुक्त व उपलोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई
२३. प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई
२४. मुख्य माहिती आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
२५. विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोपर्निकस रोड, नवी दिल्ली
२६. सर्व विभागीय आयुक्त
२७. सर्व जिल्हाधिकारी
२८. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
२९. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
३०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
३१. सहसंचालक, लेखा व कोषागारे, कोकण/पुणे/नाशिक/छत्रपती संभाजीनगर/ अमरावती/नागपूर
३२. संचालक, स्थानिक निधी लेखापरीक्षा संचालनालय, नवी मुंबई
३३. सहसंचालक, स्थानिक निधी लेखा मुंबई/पुणे/नाशिक/छत्रपती संभाजीनगर/ अमरावती/नागपूर
३४. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
३५. वित्त विभागातील सर्व कार्यासने
३६. निवड नस्ती/ कोषा प्रशा-४